

Jan Balcar vyrazil s další pomocí na ukrajinské hranice

Do pomoci Ukrajině a uprchlíkům z válečných oblastí se aktivně zapojují neziskové organizace. Příkladem za všechny je Místní akční skupina Království – Jestřebí hory. Obecně prospěšná společnost z Podkrkonoší mimo jiné zřídila transparentní účet a uspořádala několik sbírek. Více nám prozradil ředitel této MAS Jan Balcar, kterému ukrajinská strana za jeho počínání již několikrát oficiálně poděkovala.

Jéno, Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s. oficiálně funguje od roku 2007. Jak vznikala spolupráce MAS s ukrajinskou stranou?

Už v létě roku 2007 jsme našli partnera na východním Slovensku, kde jsme pomáhali zakládat MAS Poondavie. Prostřednictvím našich slovenských přátel jsme se dostali i na Ukrajinu. V Zakarpatské oblasti jsme pak v roce 2013 navázali kontakty s představiteli obce Něvické. Delegation vedená starostou této obce Mychalem Labou dorazila o dva roky později do našeho podkrkonošského regionu.

Jak ta spolupráce pokračovala, byli jste s ukrajinskými přáteli dále v kontaktu?

Na východní Slovensko jezdím často soukromě, s místní akční skupinou nebo delegací obce Libňatov, v níž bydlím. Díky tomu jsme se s představiteli obce Něvické mohli dále potkávat. Navázali jsme přitom opravdu přátelské vztahy i s dalšími lidmi, za všechny mohu jmenovat Michala Rusnáka. Naše poslední návštěva před vypuknutím války na Ukrajině se uskutečnila v roce 2019, kdy jsme se v Něvickém zúčastnili středověkých slavností. Naši MAS tu skvěle reprezentovali členové Sdružení pro Vízmburk. Přátelé ze Zakarpatí k nám na oplátku přivezli folklórní soubor nebo fotbalový tým. Funguje také spolupráce na úrovni starostů.

Díky starostovi Něvického máš vlastně vazbu i na ukrajinský parlament...

Ano, Mychail Laba je dnes také poslancem Národní rady. Zvolen byl coby kandidát politického uskupení Sluha národa prezidenta Volodymyra Zelenského.

Ukrajina čelí od 24. února brutální ruské agresi. Měl jsi od svých ukrajinských přátel indicie, že by k něčemu takovému mohlo dojít?

To napětí se stupňovalo už delší dobu před vypuknutím invaze, kdy Rusko soustřeďovalo svá vojska kolem hranic. S ukrajinskými přáteli jsem byl v kontaktu, vyjadřovali odhodlání bránit svou vlast. Poté, co Rusko 24. února nad ránem napadlo svého suseda, mi začal Mychail Laba posílat aktuální fotografie a videa přibližující dění v Kyjevě. Ihned jsem nabídl jemu i Michalovi Rusnákovi, že se na mě mohou obrátit, pokud by potřebovali dostat do bezpečí své příbuzné nebo obyvatele Něvického.

Následná vlna solidarity s napadenou Ukrajinou byla neskutečná. Jakým způsobem se do pomoci lidem z válečných oblastí zapojila MAS Království – Jestřebí hory?

Zřídili jsme krizový štáb. V něm byl společně se mnou například starosta Libňatova Jaroslav Pich, který okamžitě vyrazil s obecní dodávkou pro uprchlíky na slovensko – ukrajinskou hranici. A nebyl sám, pro běžence jezdili i další obětaví lidé z našeho regionu. Cílem bylo dostat co nejvíce uprchlíků do Čech a zajistit jim ubytování a materiální pomoc. Jejich prvním

útočištěm na území naší MAS se stala ubytovna v Havlovicích. Celkem k nám od vypuknutí války přišlo z Ukrajiny asi 300 lidí.

Následně byl zřízen transparentní účet MAS Království – Jestřebí hory na pomoc Ukrajině i lidem prchajícím z válečných oblastí...

Hodně nám v tomto směru pomohl starosta Vítězná a místopředseda Správní rady naší MAS Petr Hrubý, který písemně vyzval města a obce, aby se finanční sbírky zúčastnily. Kromě radnic posílali na náš transparentní účet peníze i obyvatelé regionu, podnikatelé či neziskové organizace. Pro dárce jsme pro zjednodušení transakcí vytvořili speciální QR kód. Celkem se nám podařilo tímto způsobem získat zhruba tři čtvrtě milionu korun. Dárců je do této chvíle více než stovka, všem moc děkujeme!

Jak jste zajistili, aby byly tyto finanční prostředky vynaloženy smysluplně a hlavně účelně?

Spojili jsme se s Regionálním ukrajinským spolkem ve východních Čechách, který má prostřednictvím lékaře Romana Kostyšyna vazby přímo na ukrajinské válečné zóny. Díky tomu jsme věděli, že je třeba nakoupit například přilby, neprůstřelné vesty, lékárničky, škrtilka, termovizi a další pomůcky pro zdravotníky v první linii.

Najde se pro transparentní účet MAS další využití?

Samozřejmě, může se hodit pro případnou humanitární pomoc v našem území či jinde. Využití by našel například během záplav, požárů a dalších katastrof.

Vraťme se k pomoci Ukrajině. MAS Království – Jestřebí hory zorganizovala i tři materiální sbírky. Koordinovala je s partnery v území?

Ano, spolupracovali jsme mimo jiné s Pilníkovem, Batňovicemi, Havlovicemi, Úpicí, dobrovolnými hasiči nebo se Svazkem obcí Východní Krkonoše. Souběžně pořádaly některé obce své vlastní sbírky. Lidé přinášeli hlavně oblečení, hygienické a zdravotnické potřeby nebo trvanlivé potraviny. Velká část materiálu už putovala k potřebným, zbytek jsem teď odvezl na ukrajinskou hranici. Cestou jsem ještě na Slovensku nabral materiální pomoc od lidí z naší partnerské obce Vířaz. Měl bych také navštívit ukrajinské Seredné, kde jsou děti z válečných oblastí, chtěl bych je pozdravit a předat jim drobné dárky.

Chceme věřit, že válka na Ukrajině brzy skončí. Počítá se s pokračováním spolupráce s partnery v Zakarpatí?

Určitě počítá, nabízí se program Erasmus, Mezinárodní višegrádský fond a další vzájemné obohacování na bázi kultury, vzdělávání nebo sportu. U našich ukrajinských přátel se můžeme inspirovat, třeba v oblasti digitalizace mají před námi náskok. Co se týče Zakarpatí, pojí nás s ním historické vazby nejen z dob meziválečného Československa, ale vlastně už od časů Rakousko-uherské monarchie. Máme k sobě blízko, rádi bychom vztahy založené na bázi respektu a vzájemné spolupráce dále rozvíjeli.

Co říci na závěr?

Chtěl bych moc poděkovat pracovníkům naší MAS. Při organizování pomoci Ukrajině a uprchlíkům z válečných zón měl každý svůj úkol, bez této obětavé party by nebylo možné zmiňované aktivity zrealizovat.